

دانشگاه شهردیه و فن مهندسی کالج

نشریه پژوهش در نسخوارکنندگان

جلد ششم، شماره دوم، ۱۳۹۷

<http://ejrr.gau.ac.ir>

تأثیر مصرف اسید لینولئیک کونژوگه بر بیان ژن سایتوکین‌های التهاب‌زا در بافت‌های پستان، رحم و چربی گاوهای شیری

علی رضایی رودباری^۱، آرمن توحیدی^۲، مهدی ژندی^۳، کامران رضاییزدی^۴
قدرت رحیمی میانجی^۵ و فرج الله ادب‌هاشمی^۶

^۱دانش‌آموخته دکتری، استاد و ^۲دانشیار گروه علوم دامی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ^۳استاد گروه علوم دامی، دانشکده علوم دامی و شیلات، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری، ساری، ^۴دانشیار دانشکده دامپزشکی، دانشگاه تهران، تهران.

تاریخ دریافت: ۹۷/۲/۱۰؛ تاریخ پذیرش: ۹۷/۴/۲۷

چکیده

سابقه و هدف: سایتوکین‌های پیش‌التهابی مولکول‌های کوچک پروتئینی هستند که توسط سلول‌های مختلف تراویش می‌شوند و بدن را وارد وضعیت التهابی می‌کنند. اسید لینولئیک کونژوگه^۱ نام عمومی اسیدهای چرب ۱۸ کربنی است که دارای باند دوگانه کونژوگه هستند. اسیدلینولئیک کونژوگه بر تولید سایتوکین‌های التهاب‌زا تاثیر دارد. با توجه به نقش سایتوکین‌های التهاب‌زا در فرآیندهای فیزیولوژیک مختلف، در این پژوهش تاثیر مصرف مکمل اسیدلینولئیک کونژوگه در دوره انتقال بر بیان ژن‌های سایتوکین‌های التهاب‌زا در بافت‌های پستان، رحم و چربی زیرپوستی مورد مطالعه قرار گرفت.

مواد و روش‌ها: تعداد ۲۴ راس گاو با نمره وضعیت بدنی $3/20 \pm 0/3$ (خطای استاندارد $\pm$ میانگین) و نوبت زایش $2/2 \pm 1/8$ انتخاب و به صورت تصادفی در بین چهار گروه آزمایشی قرار گرفتند (در هر گروه آزمایشی ۶ راس): ۱-۷۵ گرم در روز چربی پالم از ۲۱ روز پیش از زایش تا ۲۱ روز پس از زایش (C21)؛ ۲-۷۵ گرم در روز اسیدلینولئیک کونژوگه پوشش دار از ۲۱ روز پیش از زایش تا ۲۱ روز پس از زایش (C42)؛ ۳-۷۵ گرم در روز اسیدلینولئیک کونژوگه پوشش دار از ۲۱ روز پیش از زایش تا ۴۲ روز پس از زایش (CLA21)، ۴-۷۵ گرم در روز اسیدلینولئیک کونژوگه پوشش دار از ۱۰ درصد از هر یک از ایزومرهای ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس و ۹-سیس، ۱۱-ترانس بود. در روزهای ۲۱ و ۴۲ پس از زایش از بافت‌های، پستان، رحم و چربی زیرپوست نمونه برداری شد. نمونه بافت پستان از ناحیه‌ی عقبی با فاصله تقریبی ۶-۸ سانتی‌متر پایین‌تر از محل اتصال پستان به پوست و سه سانتی‌متر در سمت راست از شکاف میانی پستان و توسط یک گان بیوپسی نیمه‌خودکار با قطر سوزن ۱۴ گرفته شد. نمونه رحم با عبور یک پنس سر سوسماری از گردن رحم گرفته شد. نمونه چربی زیرپوستی با ایجاد یک شکاف در ناحیه‌ی پین، گرفته شد. بیان ژن‌های آنزیم سیکلواکسی‌ژناز-۲، فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa و گیرنده شبه‌ناقوس-چهار با واکنش Real time-PCR سنجش شد.

یافته‌ها: تغذیه مکمل اسیدلینولئیک کونژوگه پوشش دار در دوره انتقال بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa را در بافت پستان به صورت معنی‌داری کاهش داد ($P < 0/05$). اثر زمان و برهمکنش زمان بر تیمار برای این ژن در بافت پستان معنی‌دار نبود. مکمل اسیدلینولئیک کونژوگه سبب افزایش بیان ژن آنزیم سیکلواکسی‌ژناز-۲ در بافت رحم گاوهای گروه CLA42 شد ($P < 0/01$). همچنین اثر زمان برای بیان ژن آنزیم سیکلواکسی‌ژناز-۲ در بافت رحم معنی‌دار بود ($P = 0/05$). تغذیه اسیدلینولئیک کونژوگه در

*نویسنده مسئول: atowhidi@ut.ac.ir

دوره انتقال سبب افزایش معنی داری بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در بافت چربی زیر پوستی شد، ولی بر بیان ژن های فاکتور نکروزکننده تومور-آلفا و گیرنده شبهناقوس- چهار اثر نداشت.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش حاضر نشان داد افروdon اسیدلینولئیک کونژوگه به جیره گاها طی دوره انتقال می تواند بیان برخی از ژن های سایتوکین های التهابزا را در بافت های پستان، رحم و چربی زیرپوستی تغییر دهد. نتایج پژوهش حاضر اطلاعات اولیه ای برای پژوهش های آینده به منظور بررسی سازوکارهای اثرات فیزیولوژیک اسیدلینولئیک کونژوگه بر بافت های مختلف گاها شیری فراهم نمود.

واژه های کلیدی: گاو شیری، اسید لینولئیک کونژوگه، آنزیم سیکلواکسیژناز-۲، فاکتور نکروزکننده تومور-آلفا، گیرنده شبهناقوس- چهار

پستان و کاهش چربی شیر در گاها های شیری و سایر نشخوارکنندگان شده است (۱۵ و ۳۲). بنابراین، امروزه از اسیدلینولئیک کونژوگه به عنوان یک افزودنی برای مدیریت توازن منفی انرژی در جیره دوره انتقال گاها های شیری استفاده می شود (۴۰).

سایتوکین ها مولکول های کوچک پروتئینی هستند که توسط سلول های بدن تراوش می شوند و در اثرات متقابل سلول ها و ارتباط های بین سلولی نقش مهمی دارند (۲۰). سایتوکین هایی که بدن را وارد شرایط التهابی می کنند به سایتوکین های التهابزا^۳، و آنهایی که التهاب را کاهش داده و سبب بهبود زخم ها می شوند به سایتوکین های ضدالتهاب^۴ معروف هستند (۴). در مطالعات مختلف در انسان و حیوانات آزمایشگاهی نشان داده شده است که اسید لینولئیک کونژوگه واکنش های التهابی و تولید سایتوکین های التهابزا را کاهش می دهد (۵). به عنوان مثال، اسید لینولئیک کونژوگه با اسید لینولئیک برای ساخت اسید آرکیدونیک رقابت می کند. اسید آرکیدونیک خود پیش ساز پروستاگلندین^۵ E است، و بدین ترتیب اسیدلینولئیک کونژوگه با تاثیر بر بیان آنزیم سیکلواکسیژناز-۲^۶ تولید سایتوکین های التهابزا مثل آیکوزانوئیدها و پروستاگلندین ها را می کاخد (۲۹).

مقدمه

دوره انتقال مهمترین دوره چرخه شیردهی گاو شیری است و مدیریت بهینه این دوره، موفقیت عملکرد تولید مثل و تولید شیر را تضمین خواهد کرد. بزرگترین چالش گاو در این دوره افزایش سریع و ناگهانی نیاز به مواد مغذی برای تولید شیر و از طرفی به طور همزمان کاهش مصرف ماده خشک است؛ در این حالت گاو دچار وضعیتی به نام توازن منفی انرژی می شود که از مهمترین ویژگی های دوره انتقال است (۷). افزایش مقدار انرژی در جیره با افزایش سطح کنسانتره و یا چربی ها به عنوان یکی از راهکارهای اولیه برای بهبود توازن منفی انرژی در این دوره پیشنهاد شده اند که به طور عمده به علت افزایش خطر ابتلا به اسیدوز و کاهش ماده خشک مصرفی ناموفق بوده اند (۱۰). کاهش خروج انرژی از بدن از طریق کاهش خروج چربی از شیر به عنوان منبع اصلی انرژی شیر راهکاری جدید و مناسب برای بهبود توازن منفی انرژی در این دوره معرفی شده است (۳۲ و ۳۳).

اسیدلینولئیک کونژوگه نام عمومی برای گروهی از اسیدهای چرب دارای ۱۸ کربن و دو پیوند دوگانه کونژوگه است که اثرات فیزیولوژیک مختلفی در مدل های حیوانی داشته است (۲۶، ۲۷ و ۲۸). نشان داده شده است ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس اسید لینولئیک کونژوگه سبب مهار ساخت چربی در بافت

3. Proinflammatory cytokines

4. Anti-inflammatory cytokines

5. Cyclooxygenase-2 (COX-2)

بیان ژن گیرنده شبهناقوس- چهار نیز در بافت‌های رحم، چربی زیرپوست و پستان مورد مطالعه قرار گرفت.

مواد و روش کار

این پژوهش در گاوداری مهدشت با ظرفیت ۵۰۰ راس گاو شیری در شمال ایران انجام شده است. گاوها در جایگاه باز با ابعاد 30×16 متر و به صورت گروهی نگهداری شدند. تعداد ۲۴ راس گاو با نمره وضعیت بدنی 10 ± 0.3 (خطای استاندارد $\pm$ میانگین) و نوبت زایش $3/2 \pm 1/8$ (خطای استاندارد $\pm$ میانگین) به صورت تصادفی در چهار تیمار قرار گرفتند (در هر تیمار ۶ راس). ۱) از روز ۲۱ پیش از زایش تا ۲۱ روز پس از زایش با ۷۵ گرم در روز مکمل چربی پالم (انرجایزر- آر پی ۱۰؛ ایفکو، جوهور باهور، مالزی^{۱۱})، ۲) از روز ۲۱ پیش از زایش تا ۴۲ روز پس از زایش با ۷۵ گرم در روز مکمل چربی پالم، (C42)؛ ۳) از روز ۲۱ پیش از زایش تا ۲۱ روز پس از زایش با ۷۵ گرم در روز مکمل محافظت شده اسیدلینولئیک کونژوگه (لوتلر پیور، بی ای اس اف، لودویگشافن، آلمان^{۱۲}) (CLA21)؛ و ۴) از روز ۲۱ پیش از زایش تا ۴۲ روز پس از زایش با ۷۵ گرم در روز مکمل محافظت شده اسیدلینولئیک کونژوگه (CLA42). فرمول جیره و ترکیب شیمیایی آن در جدول ۱ آمده است. جیره‌ها دارای انرژی و پروتئین یکسان بودند و مقدار مکمل چربی پالم یا اسیدلینولئیک کونژوگه مصروفی روزانه با ۱۲۵ گرم کنسانتره مخلوط و به صورت سرک در وعده تغذیه صحبتگاهی به گاوها خورانده شد. به منظور اطمینان از مصرف کامل مکمل توسط هر گاو، در هنگام پخش

همچنین، اثر اسیدلینولئیک کونژوگه بر تولید سایتوکین التهاب‌زای فاکتور نکروزکننده تومور- آلفا^۶ و کاهش التهاب در موش‌های صحرایی بزرگ^۷ گزارش شده است (۱۲). سایتوکین‌های التهاب‌زا در فرآیندهای فیزیولوژیک مختلف دخالت دارند. به عنوان مثال نشان داده شده است که افزایش تولید آیکوزانوئیدهایی مثل پروستاکلین- اف ۲ آلفا^۸ عفونت رحمی را در گاوهاش شیری دوره انتقال کاهش داد (۳۶). همچنین نقش فاکتور نکروزکننده تومور- آلفا در فرآیندهای مقاومت به انسولین و نیز آپوپتوز سلول‌های پستانی در مطالعات مختلف گزارش شده است (۸ و ۱۳). با توجه به آثار شناخته شده سایتوکین‌های التهاب‌زا در فرآیندهای فیزیولوژیک و نیز نقش اسیدلینولئیک کونژوگه بر تولید این سایتوکین‌ها در حیوانات مختلف، تا کنون این جنبه از استفاده از اسیدلینولئیک کونژوگه در جیره دوره انتقال گاوهاش شیری مورد توجه و بررسی قرار نگرفته است. بنابراین در این آزمایش بیان ژنهای آنزیم سیکلواکسیژناز- ۲ و فاکتور نکروزکننده تومور- آلفا در بافت‌های رحم، چربی و پستان گاوهاش شیری در دوره انتقال در اثر تغذیه اسیدلینولئیک کونژوگه و چربی مورد مطالعه قرار گرفت.

از طرفی، گیرنده شبهناقوس- چهار^۹ یک گیرنده سلولی است که اندوتوكسین باکتری‌ها و سایر فرسته‌ها را شناسایی می‌کند. نشان داده شده است که فعال شدن گیرنده شبهناقوس- چهار تولید فاکتور نکروزکننده تومور- آلفا و سایر سایتوکین‌های التهاب‌زا را می‌افزاید (۲۱). با توجه به وجود شواهدی مبنی بر اتصال اسیدهای چرب به گیرنده شبهناقوس چهار و آغاز واکنش‌های التهاب‌زا، در این آزمایش

10. Body condition score (BCS)

11. Energizer-RP10; Iffco, Johor Bahru Johor, Malaysia

12. Lutrell Pure, BASF, Ludwigshafen, Germany

6. Tumor necrosis factor-α (TNF-α)

7. Rats

8. Prostaglandin F2α (PGF2α)

9. Toll-like receptor-4 (TLR-4)

۱۲- سیس اسیدلینولئیک کونژوگه بود. چگونگی شناسایی مقدار ماده خشک مصرفی هر گروه، در مقاله پیشین این پژوهش اشاره شده است (۳۲).

سرک در آخور گردن قفلی آخور در حالت بسته قرار داده شد. مکمل محافظت شده اسیدلینولئیک کونژوگه که توسط هر گاو دریافت شد دارای ۷/۵ گرم از هریک از ایزومرهای ۹-سیس، ۱۱-ترانس و ۱۰-ترانس،

جدول ۱: اجزای تشکیل دهنده و ترکیب شیمیایی جیره پایه (برحسب درصد در ماده خشک)

Table 1. Ingredient (% of dry matter) and chemical composition of basal diets.

Postpartum	پس از زایش	قبل از زایش	Ingredient	ماده خواراکی
22.8		24.4	(alfalfa hay)	یونجه
22		28.8	(corn silage)	ذرت سیلوشده
4.1	-	(beet pulp)	تفاله چغندر قند	
-	9.6	(wheat straw)	کاه گندم	
14.5	14.1	(barley grain)	جو	
16.4	8.5	(corn grain)	ذرت	
14.5	7	(soybean meal)	کنجاله سویا	
0.8	-	(full fat soy)	فولفت سویا	
-	1	(cottonseed)	پنبه‌دانه	
-	2.1	(wheat grain)	گندم	
0.9	-	(sodium bicarbonate)	بی‌کربنات سدیم	
0.4	-	(salt)	نمک	
0.3	-	(dicalcium phosphate)	دی‌کلسیم‌فسفات	
0.3	-	(magnesium oxide)	اسیدی‌منیزیوم	
1.3	2	(glucosa)	گلوكزا	
0.4	0.8	(choline chloride)	کوبین‌کلراید	
1	1.2	(mineral-vitamin premix)	مکمل معدنی-ویتامینی*	
0.3	0.5	(palm fat/CLA)	چربی‌پالم/ اسیدلینولئیک کونژوگه	
Chemical composition				
1.76	1.6	(Nel Mcal/kg)	انرژی خالص شیردهی (مکاکالری در کیلوگرم)	
17.1	13.4	(crude protein, %)	پروتئین خام (%)	
4.1	3.3	(ether extract, %)	عصاره اتری (%)	
22.3	23.1	(acid detergent fiber, %)	فیبر محلول در شوینده اسیدی (%)	
32	36.8	(neutral detergent fiber, %)	فیبر محلول در شوینده خشی (%)	
40.4	36.5	(non fibrous carbohydrate, %)	کربوهیدرات غیرفیبری (%)	
ترکیب شیمیایی				

* هر کیلوگرم از این مکمل دارای ۵۰۰۰۰ واحد بین‌المللی ویتامین A، ۱۰۰۰۰ واحد بین‌المللی ویتامین D، ۱۰۰۰ میلی‌گرم ویتامین E، ۹۰۰۰ میلی‌گرم فسفر، ۱۹۵۰۰۰ میلی‌گرم کلسیم، ۲۰۰۰ میلی‌گرم منگنز، ۵۵۰۰۰ میلی‌گرم سدیم، ۲۰۰۰ میلی‌گرم روی، ۲۸۰ میلی‌گرم مس، ۱۰۰ میلی‌گرم کبالت، ۱ میلی‌گرم سلنیوم و ۳۰۰۰ میلی‌گرم آنتی‌اسیدانت بود.

بی‌حسی موضعی در این بافت‌ها ایجاد شد. پس از نمونه‌گیری از هر بافت که جزئیات آن در زیر توضیح داده شده است، نمونه به دست آمده ابتدا در آب مقطر شستشو داده شد، سپس خشک شده و در میکروتیوب

در روزهای ۲۱ و ۴۲ پس از زایش از بافت‌های، پستان، رحم و چربی زیرپوستی نمونه‌برداری شد. پیش از آن، با تزریق اپسی دورال (وتاکائین ۲ درصد+آدرنالین، داروسازی ابوریحان، تهران، ایران)

نمونهبرداری بافت رحم: یک هفته پیش از روز نمونهبرداری برای باز شدن گردن رحم به گاوها پروستاگلندین-اف ۲ آلفاتزریق شد. بهمنظور پیشگیری از عفونت رحم در دوره پس از نمونه گیری، از ۳ روز پیش از نمونه گیری به گاوها پنسیلین تزریق شد. در روز نمونهبرداری ابتدا اطراف واژن ضدغفونی شد. با دست چپ و از راه راست روده، گردن رحم در اختیار قرار گرفته شد. با دست راست پنس نمونه گیری سرسوسماری از گردن رحم عبور داده و به بدن رحم رسانده شد. با دست چپ بدن رحم به سمت دهانه نمونه گیری پنس هدایت شد؛ سپس با قفل شدن دهانه، نمونه از بدن رحم جدا و بیرون آورده شد. بلافضله پس از نمونهبرداری بهمنظور پیشگیری از عفونت رحم، آنتی بیوتیک درونرحمی (متریکیور، ایترسروت، برای، ویکلو، ایرلند^{۱۷}) تجویز شد.

نمونهبرداری بافت چربی زیرپوستی: بافت چربی از چربی زیرپوستی ناحیه پین^{۱۸} با روش زاچوت و همکاران (۴۲) نمونه گیری شد. در مساحتی برابر با ۴ سانتی متر مربع ($1/5 \times 2/5$) در ناحیه مورد نظر موی پوست تراشیده شد و با ضدغفونی کننده های دارای ترکیب ید ضدغفونی شد. با اسکالپل^{۱۹} شکافی به طول $2/5$ سانتی متر در پوست ایجاد شد و نمونه چربی زیر پوست با پنس جراحی و به صورت کاملاً بهداشتی برداشته شد.

قرار داده شد. میکروتیوب حاوی نمونه بلافضله وارد ازت مایع شده و سپس به آزمایشگاه منتقل و تا انجام آزمایشات بعدی برای بیان ژن در دمای -۸۰ درجه سانتی گراد نگهداری شد. بلافضله پس از نمونه گیری، بهمنظور پیشگیری از عفونت در ناحیه نمونه گیری ۶۵۰ میلی گرم آنتی بیوتیک سفتی فور پنج درصد (soft tissue) فور پنج درصد، شرکت صنعتی بین المللی کوزیما، شیکاگو، آمریکا^{۱۳}) تجویز شد.

نمونهبرداری بافت پستان: برای نمونه گیری بافت پستان از روش صفائی و همکاران (۳۴) استفاده شد. بهمنظور خالی شدن پستان و نمونه گیری بهتر، گاوها قبل از نمونه گیری دوشیده شدند. موقعیت نمونه گیری به گونه ای انتخاب شد تا از پاره گی رگ های سطح پستان جلو گیری شود. بدین منظور در ابتدا موی ناحیه عقبی پستان^{۱۴} با فاصله تقریبی ۶-۸ سانتی متر پایین تر از محل اتصال پستان به پوست و سه سانتی متر در سمت راست شکاف میانی پستان^{۱۵} تراشیده شد. سپس ناحیه نمونه گیری ابتدا با ترکیبات ضدغفونی - کننده، یده و سپس با الکل، ضدغفونی شد. برای نمونه گیری از یک گان بیوپسی نیمه خودکار با قطر سوزن ۱۴ (تی اس کا، آزمایشگاه تی اس کا، سوجا، ژاپن^{۱۶}) استفاده شد. سوزن به میزان تقریبی پنج سانتی - متر در محل نمونه گیری به بافت پستان وارد و نمونه برداری انجام شد. پس از نمونه گیری به منظور پیشگیری از خونریزی کمپرس یخ در محل نمونه گیری انجام شد. سپس محل نمونه گیری با ترکیب ضدغفونی کننده یده و در نهایت اسپری اکسی - تراسایکلین، ضدغفونی شد.

17. Metricure, Intervet, Bray Co, Wicklow, Ireland

18. Pin

19. Scalpel

13. Ceftiofur 5%, Cosima international Industrial Co. Chicago, USA

14. Rear udder

15. Udder cleft

16. TSK Biopsy Needle, TSK Laboratory, Soja, Japan

در این پژوهش سطوح ژنهای بررسی شده با روش لیواک و اسکمیتگن (۲۳) محاسبه شدند. در این روش ابتدا میانگین C_T ژنهای هدف و ژن یوبیکوئین توسط نرم افزار دستگاه Real-Time PCR محاسبه شد. سپس در نرم افزار اکسل ΔC_T (test) از ΔC_T (ref) از تفاوت C_T ژنهای هدف از C_T ژن یوبیکوئین به دست آمد. تیمار یک (تعذیه نشده با اسید لینولئیک کونژوگه) در دو زمان +۲۱ و +۴۲ بـعنوان کالیبره کننده^۳ در نظر گرفته شد و مقدار از $\Delta\Delta C_T$ کسر مقدار ΔC_T مربوط به این تیمار از ΔC_T تیمار دو به دست آمد. سپس بیان نسبی ژنهای نام برده شده در بالا با فرمول $2^{-\Delta\Delta C_T}$ محاسبه شد.

طرح آماری مورد استفاده طرح کاملاً تصادفی بود. داده های مربوط به بیان ژن با استفاده از رویه procMixed نرم افزار SAS نسخه ۹/۱ تجزیه و تحلیل شد. مقایسه میانگین ها با آزمون دانکن و سطح معنی داری^۵ درصد انجام شد. مدل ریاضی طرح به صورت زیر بود:

$$Y_{ijk} = \mu + T_i + A_{ij} + S_k + TS_{jk} + \varepsilon_{ijk}$$

که در آن Y_{ijk} =متغیر وابسته؛ μ =میانگین کل؛ T_i =اثر تیمار؛ A_{ij} =اثر تصادفی حیوان در تیمار؛ S_k =زمان نمونه گیری، TS_{jk} =اثر متقابل تیمار در زمان نمونه گیری و ε_{ijk} =اثرات باقی مانده می باشند.

بیان ژن: برای استخراج RNA و ساخت cDNA ترتیب از کیت شرکت جنا بیوساینس^۰ و کیت اکیوپاور^۱ (مربوط به شرکت بایونیر^۲) استفاده شد. روش کار برای استخراج RNA و ساخت cDNA بر اساس دستورالعمل کیت بود. برای انجام واکنش Real-Time PCR از آغازگرهای اختصاصی کوآنٹی نوا^۳ شرکت کیاژن^۴ استفاده شد. با استفاده از اطلاعات موجود در بانک ژن مرکز ملی اطلاعات بیوتکنولوژی^۵، توالی و طول قطعه های مورد نظر بررسی شدند. توالی آغازگرها در جدول ۲ آمده است. برای عملکرد بهتر، واکنش Real-Time PCR در حجم ۱۵ میکرولیتر دارای ۷/۵ میکرولیتر مستر میکس سایبر گرین^۶، یک میکرولیتر cDNA، یک میکرولیتر آغازگر اختصاصی رفت، یک میکرولیتر آغازگر RNA اختصاصی برگشت و ۴/۵ میکرولیتر آب بدون تنظیم شدند. در این پژوهش به منظور رسم منحنی استاندارد چهار رقت مختلف از cDNA رقیق سازی براساس ضریب ۰/۰ انجام شد، به این صورت که غلظت استاندارد شماره چهار یک ده هزارم (۱۰^{-۴}) استاندارد شماره یک بود. تیوب های ژن هدف، ژن مرجع^۷ یوبیکوئین و چهار استاندارد در دستگاه روتور ژن^۸۳۰۰۰ از شرکت کوربیت^۹ قرار داده شدند. در این پژوهش چرخه هی حرارتی واکنش ها در دستگاه Real-Time PCR بر اساس جدول ۳ تنظیم شد.

- 20. Jena Bioscience
- 21. AccuPower® CycleScript RT PreMix (dN6)
- 22. Bioneer
- 23. QuantiNovaTM SYBR®Green PCR
- 24. QIAGEN
- 25. National Center for Biotechnology Information (NCBI)
- 26. 2x SYBR Green PCR Master Mix
- 27. Housekeeping
- 28. RotorGene 3000
- 29. Corbett

جدول ۲: توالی آغازگرهای مورد استفاده در Real-Time PCR

Table 2. Sequence of primers used in Real-Time PCR.

معکوس Reverse	رو به جلو Forward	ژن Gene
GCA TGG CCT GTA CAA CCT CAA	TTT TGG TAG GTC TTC TGG TG	آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ COX-2
GGG CTC TTG ATG GCA GAC A	CGC ATT GCA GTC TCC TAC CA	فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa
CCA GCC AGA CCT TGA ATA CAGG	AAC CAC CTC TCC ACC TTG ATA CTG	TNF- α گیرنده شبهناقوس-۴ TLR-4

جدول ۳: چرخه دمایی به کار رفته در مراحل مختلف Real-Time PCR

Table 3. The temperature cycle used in different stages of the Real-Time PCR

زمان Time	دما (درجه سانتی گراد) Temperature (Centigrade degrees)	شرح گامه Stage describe	تکرار چرخه Cycle repeat	گامه Stage
دقیقه Minute	5	۹۵	فعالسازی حرارتی اولیه Initial thermal activation	۱ چرخه ۱ Cycle 1
ثانیه Second	۱۵	۹۵	باز شدن رشتهها Denaturation	۴۰ چرخه ۲ Cycle 2
ثانیه Second	۴۰	۶۰	چسبیدن آغازگرهای و تکثیر Combined annealing/extension	
افزایش تدریجی دما از ۵۵ به ۹۵ Gradual increase of temperature from 55 to 95				منحنی ذوب Melting curve

رحم گاوهای گروه CLA42 شد، ولی بیان این ژن را در بافت رحم گاوهای CLA21 افزایش نداد (جدول ۴). اثر زمان برای این ژن در بافت رحم معنی دار نبود، ولی برهمکنش زمان در تیمار برای بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در بافت رحم معنی دار بود ($P<0.05$). بیان این ژن در نمونه گیری روز ۲۱ پس از زایش در بین تیمارهای مختلف یکسان بود، ولی در نمونه گیری روز ۴۲ پس از زایش بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در گاوهای گروه CLA42 بیش از سایر گروهها بود (شکل ۱). بیان ژن های گیرنده شبه ناقوس- چهار و فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در بافت پستان در بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در گاوهای گروه CLA42 تحت تاثیر تیمارهای مختلف قرار نگرفت. بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در بافت چربی زیرپوستی تمایل به معنی داری نشان داد و در

نتایج

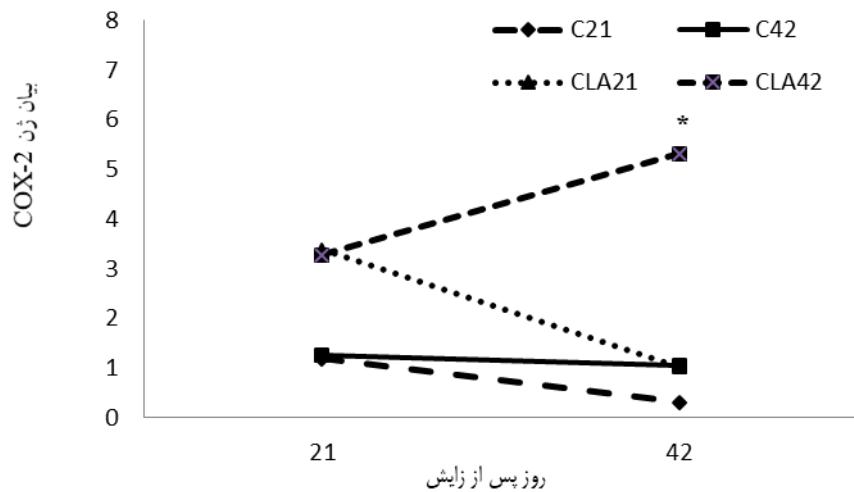
افزودن اسید لینولئیک کونژوگه به جیره گاوهای شیری اثر معنی داری بر ماده خشک مصرفی نداشت. جزئیات مصرف ماده خشک گروههای مختلف در گزارش اولیه این پژوهش آمده است (۳۲). بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در بافت پستان در گاوهای دریافت کننده اسیدلینولئیک کونژوگه کمتر از گاوهای دریافت کننده روغن پالم بود ($P<0.05$). بیان ژن های گیرنده شبهناقوس- چهار و فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در بافت پستان در گروههای مختلف تفاوت معنی داری نداشت. در آزمایش حاضر افزودن اسیدلینولئیک کونژوگه به جیره گاوهای شیری در دوره انتقال سبب افزایش (۰.۱٪) بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در بافت

زیرپوستی در گروههای مختلف تفاوت معنی‌داری نداشت. گروههای دریافت‌کننده اسید لینولئیک کونژوگه نسبت به پالم بیشتر بود. بیان ژن گیرنده شبهناقوس-چهار و فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در بافت چربی

جدول ۴: میانگین میزان بیان ژن‌های آنزیم سیکلواکسی‌ژناز-۲، گیرنده شبهناقوس-۴ و فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در بافت‌های پستان، رحم و چربی زیرپوستی در دوره پس از زایش در گاوها بی که از ۲۱ روز قبل از زایش تا ۲۱ یا ۴۲ روز پس از زایش با چربی پالم (C21 و C42) یا اسیدلینولئیک کونژوگه (CLA21 و CLA42) تغذیه شدند.

Table 4. Least square means of COX-2, TLR-4 and TNF- α gene expression in udder, uterine and subcutaneous fat tissues of postpartum cows fed palm oil (C1 and C2) or conjugated linoleic acid (CLA1 and CLA2) from 21 days prepartum to 21 or 42 days postpartum.

Treatment×Time	سطح احتمال معنی‌داری		SEM	Treatment				Gene	
	زمان	زمان		تیمار	استاندارد	CLA42	CLA21		
	زمان×تیمار	Time	Treatment	خطای	تیمار				
بافت پستان									
Udder tissue									
0.79	0.77	0.30	0.82	2.10	1.03	2.37	1.05	آنژیم سیکلواکسی‌ژناز-۲ COX-2	
0.78	0.97	0.37	0.95	4.42	5.13	2.70	2.37	گیرنده شبهناقوس-۴ TLR-4	
0.95	0.61	<0.05	0.55	0.99 ^b	1.94 ^b	3.80 ^a	4.35 ^a	فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa TNF- α	
بافت رحم									
Uterine tissue									
0.05	0.51	<0.01	0.59	4.29 ^b	2.20 ^a	1.15 ^a	0.76 ^a	آنژیم سیکلواکسی‌ژناز-۲ COX-2	
0.94	0.06	0.75	0.73	1.58	1.57	2.51	2.16	گیرنده شبهناقوس-۴ TLR-4	
0.64	0.05	0.18	0.24	1.77	1.14	1.09	1.01	فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa TNF- α	
بافت چربی زیرپوستی									
Subcutaneous fat tissue									
0.72	0.27	0.06	2.31	8.56 ^b	7.91 ^b	2.09 ^a	3.64 ^{ab}	آنژیم سیکلواکسی‌ژناز-۲ COX-2	
0.61	0.25	0.40	1.55	2.1	5.64	1.73	3.65	گیرنده شبهناقوس-۴ TLR-4	
0.95	0.89	0.11	1.07	1.53	1.83	3.98	4.06	فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa TNF- α	

شکل ۱: نمودار زمانی بیان ژن آنزیم سیکلولاکسیژناز-۲ در بافت رحم گاوها که از ۲۱ روز قبل از زایش تا ۲۱ یا ۴۲ روز پس از زایش با چربی پالم (C21 و C42) یا اسیدلینولئیک کونژوگه (CLA21 و CLA42) تغذیه شدند. خطای استاندارد برای بیان ژن آنزیم سیکلولاکسیژناز-۲ در بافت رحم ۵۹/۰ بود.

Figure 1. Timeline of COX-2 gene expression in uterine tissue of postpartum cows fed palm oil (C1 and C2) or conjugated linoleic acid (CLA1 and CLA2) from 21 days prepartum to 21 or 42 days postpartum. SEM of COX-2 gene expression in uterine tissue was 0.59.

شده در این پژوهش به علت استفاده از مقدار زیاد این اسید چرب در جوندگان در مقایسه با مقدار استفاده شده در پژوهش حاضر می‌باشد. جواهری (۱۶) با مقایسه تاثیر افزودن دو درصد (ماده خشک) روغن ماهی و چربی پالم به جیره گاوها شیری در دوره انتقال، گزارش کرد بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در بافت پستان گاوها دریافت کننده روغن ماهی تمایل به کاهش داشت. فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در پستان یک فاکتور موثر بر آپوپتوز محسوب می‌شود و هورمون‌هایی مثل هورمون رشد شبیه انسولین-۱^{۳۱}، سلول‌های پستان را در برابر اثر فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa محافظت می‌کنند (۱۸). به همین علت در پژوهش جواهری (۱۶)، کاهش بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa با افزایش درصد سلول‌های اپیتلیال در بافت پستان ارتباط داده شد. ابوغازله و همکاران (۱) گزارش کردند با تغذیه روغن ماهی به گاوها شیری درصد ایزومر-۹-سیس، ۱۱-ترانس اسیدلینولئیک کونژوگه در

بحث

در پژوهش حاضر تغذیه اسیدلینولئیک کونژوگه سبب کاهش بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در بافت پستان شد. افزایش دوره مصرف اسیدلینولئیک کونژوگه از ۲۱ روز پس از زایش تا ۴۲ روز پس از زایش تاثیری بر بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در بافت پستان نداشت. تاکنون گزارشی در رابطه با اثر اسیدلینولئیک کونژوگه بر بیان ژن‌های موثر بر سایتوکین‌های التهاب‌زا در پستان گاو منتشر نشده است. بر خلاف نتایج پژوهش حاضر، در برخی از پژوهش‌ها در جوندگان گزارش شده است که تغذیه اسید لینولئیک کونژوگه با افزایش بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa، سبب ایجاد التهاب در پستان شده (۳۰) و رشد و نمو پستان را تحریک کرده است (۳۱ و ۳۵). آثار مختلف فیزیولوژیک اسیدلینولئیک کونژوگه در بدن به نوع ایزومر مورد استفاده و نیز مقدار مصرف آن در پژوهش بستگی دارد. به نظر می‌رسد اثر متفاوت استفاده از اسیدلینولئیک کونژوگه در جوندگان با اثر مشاهده

شیری در اثر تغذیه اسیدلینوئیک کونژوگه گزارش شده است. علت چنین پاسخ متفاوتی در بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در اثر اسیدلینوئیک کونژوگه در پژوهش حاضر مشخص نیست و زمینه‌ای برای پژوهش بیشتر در این رابطه فراهم می‌کند.

بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در روز ۲۱ پس از زایش در گروه‌های مختلف تفاوت معنی‌داری نداشت، ولی در روز ۴۲ پس از زایش در گروه CLA42 بیشتر از سایر گروه‌ها بود. در حالت طبیعی، بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در اندومنتريوم رحم گاو بستگی به مرحله‌ی چرخه فحلی دارد (۲). به نظر می‌رسد تفاوت پاسخ اندومنتريوم رحم گاوهای CLA21 و CLA42 به اسیدلینوئیک کونژوگه ناشی از برهمکنش مرحله‌ی چرخه فحلی با اثر فیزیولوژیک اسیدلینوئیک کونژوگه باشد.

گیرنده شبه‌ناقوس-چهار یک گیرنده سلولی است که اندوتوکسین باکتری‌ها و سایر فرسته‌ها را شناسایی می‌کند و در تنظیم پاسخ‌های ایمنی نقش مهمی دارد. گزارش شد بیان گیرنده شبه‌ناقوس-چهار در اندومنتريوم مادیان‌های حساس به اندومنتريت بیش از مادیان‌های مقاوم به اندومنتريت بود و نتیجه‌گیری شد که احتمالاً گیرنده شبه‌ناقوس-چهار در توسعه التهاب مزمن در مادیان‌های حساس به اندومنتريت نقش دارد (۳). فعال شدن TLR-4 تولید فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa و سایر سایتوکین‌های التهاب‌زا را می‌افزاید. با توجه به وجود شواهدی مبنی بر اتصال اسیدهای چرب به گیرنده شبه‌ناقوس-چهار و آغاز واکنش‌های التهاب‌زا (۲۱)، در این آزمایش بیان دو ژن TLR-4 و فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa در بافت رحم مورد مطالعه قرار گرفت، اما تفاوتی در بین گروه‌های مختلف مشاهده نشد.

در پژوهش حاضر بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در چربی زیر پوستی در گروه‌های

چربی شیر به صورت معنی‌داری افزایش یافت. هر چند در پژوهش جواهری به نقش اسیدلینوئیک کونژوگه در کاهش بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa اشاره نشد ولی، نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که نتایج به دست آمده در آن پژوهش به علت اثر اسیدلینوئیک کونژوگه بوده است. پژوهش‌های بیشتری لازم است تا سایر جنبه‌های اثر اسیدلینوئیک کونژوگه بر بیان ژن‌های مختلف و نیز رشد و توسعه بافت پستان در گاو شیری مشخص شود.

با توجه به نقش اسیدلینوئیک کونژوگه در تولید سایتوکین‌های التهاب‌زا (۵) و از طرفی نقش این سایتوکین‌ها در سلامت رحم (۲۲)، در پژوهش حاضر بیان سه ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲، فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa و گیرنده شبه‌ناقوس-چهار در بافت رحم مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج مطالعه حاضر نشان داد تداوم مصرف اسیدلینوئیک کونژوگه از ۲۱ روز پس از زایش تا ۴۲ روز پس از زایش سبب افزایش بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در رحم گاوهای CLA42 شد. اثر افزاینده اسیدلینوئیک کونژوگه بر بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در رحم گاوهای شیری در پژوهش حاضر با اثر کاهنده این اسید چرب بر بیان این ژن در بافت رحم موش‌های صحرایی بزرگ (۹)، سلول‌های ماکروفاز موش (۱۱) و سلول‌های لوتیال گاو در محیط برون‌تنی (۲۵) متناقض است. با این حال، هروی موسوی و همکاران (۱۱) با تغذیه روغن ماهی به گاوهای شیری اوایل دوره شیردهی مشاهده کردند غلظت اسیدلینوئیک کونژوگه در چربی بافت اندومنتريوم رحم افزایش یافت، ولی اثر مهارکننده بر پروتئین آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ و ترشح پروستاگلین-اف ۲ آلfa مشاهده نشد. براساس مرور پژوهش‌های انجام شده، پژوهش حاضر اولین مطالعه‌ای است که در آن افزایش بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در رحم گاوهای

تأثیری بر بیان ژن‌های موثر بر سایتوکین‌های التهاب‌زا و مقاومت به انسولین نداشت.

نتیجه‌گیری

در پژوهش حاضر اثر تغذیه اسیدلینوئیک کونژوگه در دوره انتقال بر بیان سه ژن موثر بر سایتوکین التهاب‌زا در بافت‌های پستان، رحم و چربی زیرپوستی مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج پژوهش حاضر برای اولین بار نشان داد تغذیه مکمل اسیدلینوئیک کونژوگه در دوره انتقال بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa را در بافت پستان گاوهاش شیری کاهش داد. همچنین استفاده از مکمل اسیدلینوئیک کونژوگه در جیره گاوهاش شیری پس از زایش سبب افزایش بیان ژن آنزیم سیکلواکسیژناز-۲ در رحم و چربی زیرپوستی شد. پژوهش‌های بیشتری لازم است تا آثار فیزیولوژیک تغییر بیان ژن‌های حاضر شناسایی شود. پیشنهاد می‌شود در پژوهشی دیگر نمونه‌گیری‌های بیشتر و با فواصل زمانی کمتر از ابتدای دوره خشک از بافت پستان انجام و سازوکارهای بیان ژن فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa و آثار آن مورد بررسی قرار گیرد. همچنین، می‌توان در پژوهشی دیگر برای شناسایی سازوکار اثر اسید لینوئیک کونژوگه در بافت چربی با تعداد بیشتری ژن.

سپاسگزاری

پژوهش حاضر در قالب رساله دکتری تخصصی توسط دانشگاه تهران با شماره ۷۱۰۸۰۱۷/۶/۲۸ مورد حمایت مالی قرار گرفت که از این بابت قدردانی می‌شود. نویسنده‌گان مقاله از حمایت‌های شرکت BASF آلمان و گلبار نوید بهار به دلیل حمایت از این پروژه در قالب طرح تحقیقاتی کاربردی دانشگاه تهران تشکر می‌نمایند. از زحمات مدیران و کارشناسان شرکت شیر و گوشت مهدشت به‌ویژه آقایان سید رضا

دربافت کننده اسید لینوئیک کونژوگه نسبت به پالم، بیشتر بود. این یافته مشابه با نتایج به‌دست آمده در مورد بافت رحم است و تایید کننده اثر التهاب‌زا اسید لینوئیک کونژوگه بر بافت‌های رحم و چربی زیرپوستی است، اما بیان سایر ژن‌های مورد مطالعه در بافت چربی زیر پوستی در بین گروه‌های مختلف تفاوت معنی‌داری نداشت. گزارش شده است بیان ژن‌های موثر بر تولید سایتوکین‌های التهاب‌زا در بافت چربی با ایجاد مقاومت به انسولین ارتباط دارد. سایتوکین‌های التهاب‌زا مثل فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa با فسفریلاسیون باقی‌مانده سرین پروتئین گیرنده انسولین، مقاومت به انسولین را زیاد می‌کنند (۶ و ۱۴). در گوساله‌های پرواری، فاکتور نکروزکننده تومور-آلfa نوترکیب سبب تحریک مقاومت به انسولین شد (۱۹). همچنین، یک جهش در ژن گیرنده شبه‌ناقوس-چهار در انسان توانایی تحریک التهاب و نیز خطر ابتلا به دیابت را کاهش داد (۱۷ و ۳۹). سامانه ایمنی بدن با فعال‌سازی بیان گیرنده شبه‌ناقوس-چهار به عنوان یک حس‌گر تغذیه‌ای عمل می‌کند و اسیدهای چرب بدین صورت بر مقاومت به انسولین تاثیر می‌گذارند (۳۷). در راستای تایید نتایج پژوهش حاضر، در مطالعه دیگری (۳۳) که توسط پژوهش‌گران این مطالعه گزارش شد تغذیه مقدار مشابه اسیدلینوئیک کونژوگه در دوره انتقال تاثیر معنی‌داری بر تست تحمل گلوکز- به عنوان برآورده از وضعیت مقاومت به انسولین در گاوهاش شیری نداشت. با توجه به نقش ضدالتهابی اسیدلینوئیک کونژوگه در سطح بافت چربی (۲۸) و عدم تغییر بیان ژن‌های مورد بررسی در پژوهش حاضر، نتایج نشان داد که تغذیه روزانه ۷/۵ گرم از هر یک از ایزومرهای ۹-سیس، ۱۱-ترانس و ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس اسیدلینوئیک کونژوگه در دوره انتقال گاوهاش شیری

- between negative energy balance, metabolic diseases, uterine health and immune response in transition dairy cows *Anim. Reprod. Sci.* 144: 60–71.
8. Guillemette, L., Lacroix, M., Battista, M., Doyon, M., Perron, P., and Hivert, M. 2013. Higher levels of tumor necrosis factor alpha are associated with insulin resistance during pregnancy and increased risk of gestational diabetes. *Can. J. Diabetes.* 37: 60.
  9. Harris, M.A., Hansen, R.A., Vidsudhiphan, P., Koslo, J.L., Thomas, J.B., Watkins, B.A. and Allen, K.G. 2001. Effects of conjugated linoleic acids and docosahexaenoic acid on rat liver and reproductive tissue fatty acids, prostaglandins and matrix metalloproteinase production. *Prostaglandins Leukot. Essent. Fatty Acids.* 65: 23–29.
  10. Hayirli, A., and Grummer, R.R. 2004. Factors affecting dry matter intake prepartum in relationship to etiology of per partum lipid related metabolic disorders: A review. *Can. J. Anim. Sci.* 84: 337–347.
  11. Heravi Moussavi, A.R., Gilbert, R.O., Overton, T.R., Bauman, D.E., and Butler, W.R. 2007. Effects of feeding fish meal and n-3 fatty acids on ovarian and uterine responses in early lactating dairy cows. *J. Dairy. Sci.* 90: 145–154.
  12. HernándezDíaz, G., AlexanderAguilera, A., ArzabaVillalba, A., SotoRodríguez, I., and García, H.S. 2010. Effect of conjugated linoleic acid on body fat, tumor necrosis factor alpha and resistin secretion in spontaneously hypertensive rats. *Prostaglandins Leukot. Essent. Fatty Acids.* 82: 105-109.
  13. Hojilla, C.V., Jackson, H.W., and Khokha, R. 2011. TIMP3 regulates mammary epithelial apoptosis with immune cell recruitment through differential TNF dependence. *PLoS One.* 6: e26718.
  14. Hotamisligil, G.S. 2004. Molecular mechanisms of insulin resistance and the role of the adipocyte. *Int. J. Obes. Relat. Metab. Disord.* 24: (Suppl.4). S23-S27.
  15. Hussein, M., Harvatine, K.H., Weerasinghe, W.M., Sinclair, L.A., and Bauman, D.E. 2013. Conjugated linoleic

حسینیان، مهندس محمدعلی رودباری، دکتر علیرضا زارع نژاد و مهندس محسن کاظمی قادرانی می شود. همچنین نویسندهای مقاله مراتب سپاسگزاری خود از مدیر عامل محترم شرکت گسترش کشاورزی و دامپروری فردوس پارس جناب آقای مهندس رجایی و اعضای محترم کمیته فنی این شرکت ابراز می دارند که در مراحل مختلف انجام این آزمایش کمک و حمایت نموده اند.

منابع

1. Abu-Ghazaleh, A.A., and Holmes, L.D. 2007. Diet supplementation with fish oil and sunflower oil to increase conjugated linoleic acid levels in milk fat of partially grazing dairy cows. *J. Dairy Sci.* 90: 2897-2904.
2. Arosh, J.A., Parent, J., Chapdelaine, P., Sirois, J., and Fortier, M.A. 2002. Expression of cyclooxygenases 1 and 2 and prostaglandin E synthase in bovine endometrial tissue during the estrous cycle. *Biol. Reprod.* 67: 161–169.
3. Cuervo-Arango, G., Worgan, H., Macias, B., and Nash, D. 2008. Endometrial Toll-like receptor 4 (TLR4) and interleukin- 8 (IL-8) expression in mares resistant (RM) or susceptible (SM) to endometritis. *Reprod. Dom. Anim.* 43: (Suppl.5) 43–108.
4. Dinarello, C.A. 2000. Proinflammatory cytokines. *Chest.* 118: 503-508.
5. Dipasquale, D., Basiricò, L., Morera, P., Primi, R., Tröscher, A., and Bernabucci, U. 2018. Anti-inflammatory effects of conjugated linoleic acid isomers and essential fatty acids in bovine mammary epithelial cells. *Anim.* 9: 1-7.
6. Emanuelli, B., Peraldi, P., Filloux, C., Chavey, C., Freidinger, K., Hilton, D.J., Hotamisligil, G.S., and Van Obberghen, E. 2001. SOCS-3 inhibits insulin signaling and is up-regulated in response to tumor necrosis factor-alpha in the adipose tissue of obese mice. *J. Biol. Chem.* 276: 51.47944-47949.
7. Esposito, J., Irons, P.C., Webb, E.C., and Chapwanya, A. 2014. Interactions

24. Marques, T.M., Wall, R., O'Sullivan, O., Fitzgerald, G.F., Shanahan, F., Quigley, E.M., Cotter, P.D., Cryan, J.F., Dinan, T.G., Ross, R.P., and Stanton, C. 2015. Dietary trans-10, cis-12-conjugated linoleic acid alters fatty acid metabolism and microbiota composition in mice. *Brit. J. Nutr.* 113: 728-738.
25. May, K.C., Bobe, G., Mueller, C.J., and Cannon, M.J. 2011. Conjugated linoleic acid decreases prostaglandin synthesis in bovine luteal cells in vitro. *Mol. Reprod. Dev.* 78: 328-336.
26. McCrorie, T.A., Keaveney, E.M., Wallace, J.M., Binns, N., and Livingstone, M.B. 2011. Human health effects of conjugated linoleic acid from milk and supplements. *Nut. Res. Rev.* 24: 206-227.
27. Mohankumar, S.K., Taylor, C.G., Siemens, L., and Zahradka, P. 2013. Activation of phosphatidylinositol-3 kinase, AMP-activated kinase and Akt substrate-160 kDa by trans-10, cis-12 conjugated linoleic acid mediates skeletal muscle glucose uptake. *J. Nutr. Biochem.* 24: 445-456.
28. Noto, A., Zahradka, P., Ryz, N.R., Yurkova, N., Xie, X., and Taylor, C.G. 2007. Dietary conjugated linoleic acid preserves pancreatic function and reduces inflammatory markers in obese, insulin-resistant rats. *Metabolism.* 56: 142-151.
29. O'Shea, M., Bassaganya-Riera, J., and Mohede, I.C. 2004. Immunomodulatory properties of conjugated linoleic acid. *Am. J. Clin. Nutr.* 79: 1199S-1206S.
30. Poirier, H., Rouault, C., Clément, L., Niot, I., Monot, M.C., GuerreMillo, M., and Bsnard, P. 2005. Hyperinsulinaemia triggered by dietary conjugated linoleic acid is associated with a decrease in leptin and adiponectin plasma levels and pancreatic beta cell hyperplasia in the mouse. *Diabetologia.* 48: 1059-1065.
31. Purushotham, A., Wendel, A.A., Liu, L.F., and Belury, M. 2007. Maintenance of adiponectin attenuates insulin resistance induced by dietary conjugated linoleic acid in mice. *J. Lipid Res.* 48: 444-452.
- acid-induced milk fat depression in lactating ewes is accompanied by reduced expression of mammary genes involved in lipid synthesis. *J. Dairy. Sci.* 96: 3825-3834.
16. Javaheri Barfourooshi, H. 2014. Effect of feeding n-3 fatty acids on mammogenesis and lactation performance in Holstein cows. Thesis submitted to the Graduate Studies Office in partial fulfillment of the requirement for the degree of Doctor of Philosophy in Animal Growth Physiology. University of Tehran. (In Persian)
17. Kolek, M.J., Carlquist, J.F., Muhlestein, J.B., Whiting, B.M., Horne, B.D., Bair, T.L., and Anderson, J.L. 2004. Toll-like receptor 4 gene Asp299Gly polymorphism is associated with reductions in vascular inflammation, angiographic coronary artery disease, and clinical diabetes. *Am. Heart J.* 148: 1034-1040.
18. Kurmasheva, R.T., and Houghton, P.J. 2006. IGF-I mediated survival pathways in normal and malignant cells. *Biochim. Biophys. Acta,* 1766: 1-22.
19. Kushibiki, S., Hodate, K., Shingu, H., Ueda, Y., Mori, Y., Itoh, T., and Yokomizo, Y. 2001. Effects of long-term administration of recombinant bovine tumor necrosis factor alpha on glucos metabolism and growth hormone secretion in steers. *Am. J. Vet. Res.* 62: 794-798.
20. Lawrence, M.G., Steinke, J.W., and Borish, L. 2018. Cytokine-targeting biologics for allergic diseases. *Ann. Allergy Asthma Immunol.* 120: 376-381.
21. LeBlanc, S.J., Osawa, T., and Dubuc, J. 2011. Reproductive tract defense and disease in postpartum dairy cows. *Theriogenology,* 76: 1610-1618.
22. Lessard, M., Gagnon, N., and Petit, H.V. 2003. Immune responses of postpartum dairy cows fed flaxseed. *J. Dairy. Sci.* 86: 2647-2657.
23. Livak, K.J., and Schmittgen, T.D. 2001. Analysis of relative gene expression data using real time quantitative PCR and the 2- $\Delta\Delta CT$ Method. *Methods,* 25: 402-408.

- ovulation in postpartum lactating dairy cows. *Anim. Reprod. Sci.* 116: 196-212.
37. Sinclair, K.D. 2010. Declining fertility, insulin resistance and fatty acid metabolism in dairy cows Developmental consequences for the oocyte and preimplantation embryo. *Acta Scie. Veter.* 38: 2. s545-s557.
38. Tyrrell, H.F., and Reid, J.T. 1965. Prediction of the energy value of cow's milk. *J. Dairy. Sci.* 48: 1215-1223.
39. Vogel, S.N., Awomoyi, A.A., Rallabhandi, P., and Medvedev, A.E. 2005. Mutations in TLR4 signaling that lead to increased susceptibility to infection in humans: an overview. *J. Endotoxin. Res.* 11: 333-339.
40. von Soosten, D., Meyer, U., Piechotta, M., Flachowsky, G., and Dänicke, S. 2012. Effect of conjugated linoleic acid supplementation on body composition, body fat mobilization, protein accretion, and energy utilization in early lactation dairy cows. *J. Dairy Sci.* 95: 1222-1239.
41. Yu, Y., Correll, P., and Vanden Heuvel, J. 2002. Conjugated linoleic acid decreases production proinflammatory products in macrophages: evidence for a PPAR gamma-dependent mechanism. *Biochim. Biophys. Acta.* 1581: 89-99.
42. Zachut, M., Honig, H., Striem, S., Zick, Y., Boura-Halfon, S., and Moallem, U. 2013. Periparturient dairy cows do not exhibit hepatic insulin resistance, yet adipose-specific insulin resistance occurs in cows prone to high weight loss. *J. Dairy Sci.* 96: 5656-5669.
32. RezaeiRoodbari, A., Towhidi, A., Zhandi, M., Rezayazdi, K., Rahimi Mianji, G., Dirandeh, E., and Colazo, M. 2016. Effect of conjugated linoleic acid supplementation during the transition period on plasma metabolites and productive and reproductive performances in dairy cows. *Anim. Feed Sci. Tech.* 219: 294-303.
33. RezaeiRoodbari, A., Towhidi, A., Zhandi, M., RezaYazdi, K., Rahimi Mianji, G., and Khalilvandi-Behroozyar, H. 2016. Effects of conjugated linoleic acid on glucose tolerance test and blood glucose changes of Holstein cows during transition period. *J. Ruminant Research.* 3: 4.39-57.
34. Safayi, S., Theil, P.K., Elbrond, V.S., Hou, L., Engbaek, M., Norgaard, J.V., Sejrse, K., and Nielsen, M.O. 2010. Mammary remodeling in primiparous and multiparous dairy goats during lactation. *J. Dairy. Sci.* 93: 1478-1490.
35. Shen, W., Chuang, C.C., Martinez, K., Reid, T., Brown, J.M., Xi, L., Hixson, L., Hopkins, R., Starnes, J., and McIntosh, M. 2013. Conjugated linoleic acid reduces adiposity and increases markers of browning and inflammation in white adipose tissue of mice. *J. Lipid. Res.* 54: 909-922.
36. Silvestre, F.T., Risco, C.A., Lopes, M., de Sa, M.J.S. Bilby, T. and Thatcher, W.W. 2009. Use of a degradable deslorelin implant (DESL, 2.1 mg) enhanced uterine involution and delayed

Effects of conjugated linoleic acid on gene expression of pro-inflammatory cytokines in mammary gland, uterus and subcutaneous fat tissues of dairy cows

A. Rezaei Roodbari¹, A. Towhidi², M. Zhandi³, K. Rezayazdi³, G. Rahimi Mianji⁴
and F. Adib Hashemi⁵

¹Ph.D. graduated, ²Professor, and ³Associate Prof., Dept. of Animal Sciences, Faculty of Agriculture and Natural Resources, University of Tehran, Karaj, Iran, ⁴Professor, Dept. of Animal Science, Sari Agricultural Sciences & Natural Resources University, Sari, Iran, ⁵Associate Prof., Faculty of Veterinary Medicine, University of Tehran, Tehran, Iran

Received: 30/4/2018; Accepted: 18/7/2018

Abstract

Background and objectives: Pro-inflammatory cytokines are small proteins that are released by different tissues and cause an inflammatory condition in body. Conjugated linoleic acid (CLA) is a common name for fatty acids with 18-carbon and a conjugated double bond. Conjugated linoleic acid can affect pro-inflammatory cytokines production. Since pro-inflammatory cytokines can affect different physiological processes, this study investigated effects of conjugated linoleic acid supplementation during transition period on gene expression of pro-inflammatory cytokines in mammary gland, uterus and subcutaneous fat of Holstein cows.

Materials and methods: Twenty-four cows with body condition scores of 3.2 ± 0.3 (SEM $\pm$ mean) and lactation number of 3.2 ± 1.80 were allocated to four treatments (six heads per treatment): feeding palm oil (75g/d) from -21 d to +21 d (C21) or +42 d (C42) relative to parturition, feeding rumen protected CLA (75g/d) from -21 d to +21 d (CLA21) or +42 d (CLA42) relative to parturition. Rumen protected CLA provided 7.5 g/d each of *trans*-10, *cis*-12 CLA and *cis*-9, *trans*-11 isomers. Tissue samples were taken from mammary gland, uterus and subcutaneous fat at 21 and 42 days postpartum. Mammary gland samples were taken from the sampling site in rear udder, 6-8 cm bottom to udder and skin junction and 3 cm of udder cleft using a medical semi-automatic sampling device. Uterus samples were taken by passing a sampling device through cervix and conducting uterus body via rectum. By making an incision through the skin of around pin, subcutaneous fat samples were taken. Relative expression of tumor necrosis factor- α (TNF- α), cyclooxygenase-2 (COX-2) enzyme and toll like receptor-4 (TLR-4) genes were measured by real time-PCR.

Results: Feeding rumen protected CLA during transition period decreased TNF- α gene expression in mammary gland ($P < 0.05$). In mammary gland, effect of time and interaction of time in treatment were nonsignificant for TNF- α . Conjugated linoleic acid increased expression of COX-2 gene in uterus of CLA42 cows ($P < 0.01$). In uterus, effect of time was significant for COX-2 ($P = 0.05$). Feeding rumen protected CLA during transition period significantly increased COX-2 gene expression, but had no effects on gene expression of TNF- α and TLR-4 in subcutaneous fat.

Conclusion: Results of this experiment showed that adding CLA supplementation to dairy cow's ration during transition period can alter expression of some pro-inflammatory cytokine

*Corresponding author; atowhidi@ut.ac.ir

genes in mammary gland uterus and subcutaneous fat. Results of this study provide preliminary findings that can be used in ongoing mechanistic studies investigating CLA effects on some tissues in dairy cows.

Keywords: Dairy cow, Conjugated linoleic acid, COX-2, TNF- α , TLR-4